



Европейски икономически и социален комитет

ЕСО/294
„Стратегия за региона на
река Дунав“

Брюксел, 16 юни 2011 г.

СТАНОВИЩЕ

на Европейския икономически и социален комитет

относно

„Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета,
Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите -
Стратегия на Европейския съюз за региона на река Дунав“

COM(2010) 715 окончателен

Съдокладчик: г-н **Baráth**

Съдокладчик: г-н **Manoliu**

Документът е изпратен за превод на 6 юни 2011 г.

На 8 декември 2010 г. Европейската комисия реши, в съответствие с член 304 от Договора за функционирането на Европейския съюз, да се консултира с Европейския икономически и социален комитет относно:

„Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите – Стратегия на Европейския съюз за региона на река Дунав“
СОМ(2010) 715 окончателен.

Специализирана секция „Икономически и паричен съюз, икономическо и социално сближаване“, на която беше възложено да подготви работата на Комитета по този въпрос, прие своето становище на 31 май 2011 г.

На 472-рата си пленарна сесия, проведена на 15 и 16 юни 2011 г. (заседание от 16 юни 2011 г.), Европейският икономически и социален комитет прие настоящото становище със 150 гласа „за“, 3 гласа „против“ и 20 гласа „въздържал се“.

*

* *

1. Заключение и препоръки

- 1.1 Европейският икономически и социален комитет подкрепя по ясен и решителен начин новата визия на Европейския съюз в областта на макрорегионалната политика и, във връзка с това, създаването на европейска стратегия за река Дунав. Като институционален представител на организираното европейско гражданско общество ЕИСК изрично би искал да играе определяща роля при изготвянето и осъществяването на тази стратегия, по-специално чрез Форума за гражданското общество, предвиден в плана за действие на тази стратегия.
- 1.2 Интересът на ЕИСК към въпросите, свързани с региона на река Дунав, и неговата ангажираност във връзка с тази тематика датират отдавна. През последните години той прие редица документи, отнасящи се до различни области, по-специално до транспорта или опазването на околната среда. Може да се посочи становище ECO/277, което показва по безспорен начин причините, поради които ЕИСК счита за важно определянето на стратегия за региона на река Дунав.
- 1.3 ЕИСК смята, че при изготвянето на стратегията за река Дунав трябва да се има предвид ролята на реката за формиране на общо „дунавско“ съзнание и идентичност, при които межкултурният диалог и солидарността заемат централно място. Това е регионален принос за формирането на общо европейско съзнание.

- 1.4 ЕИСК се надява, че неговите препоръки отразяват по подходящ начин ангажираността и твърдата подкрепа на Комитета и организираното европейско гражданско общество за стратегията. ЕИСК очаква, че чрез прилагането на тази стратегия и на съпътстващия план за действие, с помощта на въведената система за управление, реално ще се допринесе за подобряване на условията на живот и труд на всички граждани от региона на река Дунав, който той счита за огледалото на Европа, както и за намаляване на различията между този регион и най-развитите региони на Съюза. Комитетът също така очаква, че при прилагането на стратегията ще се имат предвид изискванията за защита на околната среда, ще се запазят водните ресурси и ще се засили опазването на културните богатства на региона.
- 1.5 Следва да се отбележи, че с последните разширявания на Европейския съюз неговият географски център чувствително се измести на Изток, а икономическият център на тежестта си остана в Западна Европа. Икономическото, териториалното и социалното сближаване, които са решаващ елемент от стратегията за региона на река Дунав и от плана за действие, и практическите идеи, на които се опира тяхното осъществяване, са подходящ принос за премахването на този дисбаланс. ЕИСК смята, че новият макрорегионален подход ще може да бъде модел за редица други региони в ЕС.
- 1.6 ЕИСК смята, че стратегията и планът за действие са открити, приобщаващи, чувствителни към социалните, икономическите и екологичните аспекти и отразяват препоръките на организациите на гражданското общество. Стратегията ще бъде ефективна, при условие че системно се използва интегриран и устойчив подход в съчетание със секторен подход. Според ЕИСК стратегията следва да осигурява специално отношение към най-уязвимите социални групи и да включва инструментите за борба с бедността.
- 1.7 ЕИСК счита, че стратегията отразява новата политика на ЕС на макрорегионално равнище, която е в процес на изготвяне, и по този начин допринася за хармонизиране на действието на механизмите за сътрудничество, които вече съществуват в региона на различни равнища и в различни сфери, както и за подобряване на тяхната ефикасност и премахване на припокриването. Въпреки това следва да се засили последователността с новите насоки на политиката на сближаване.

- 1.8 Според ЕИСК системата на управление за прилагането на стратегията трябва да бъде ясна, проста и прозрачна и да дава възможност за постигане на успешен напредък в посока изпълнение на целите. ЕИСК възнамерява да поощрява пълното използване на възможностите, предоставени от Договора от Лисабон, като прилага систематично принципа на демокрация на участието и като допринася ефективно за изпълнението на плана за действие. Важно условие за успеха е да се привлекат и активно да се включат всички участници, като се прилага принципът на партньорство, следи се за гъвкавост и се извършва периодично преразглеждане. В този смисъл ЕИСК приветства създаването на форум на гражданското общество за река Дунав, който според плана за действие ще играе важна роля за Комитета и неговите национални партньори.
- 1.9 ЕИСК е на мнение, че стратегията, като политика за макрорегионално развитие, ще допринесе по същество за задълбочаване на процеса на европейска интеграция, в частност в рамките на стратегията „Европа 2020“ (за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж) и за сближаване на шестте трети страни от региона с Европейския съюз, като ги подпомогне в стремежа им към интеграция.
- 1.10 Комисията изготвя тази стратегия, като регионът няма да се ползва от специално отношение, въпреки че това може да доведе до напредък в макрорегионалната политика на ЕС. Следователно стратегията не трябва да бъде стратегията на „тройното НЕ“, въпреки следните съображения:
- 1) В стратегията не се предвижда никаква нова европейска помощ. Възможно е регионът да мобилизира допълнителни международни, национални, регионални или частни средства, въпреки че акцентът се поставя върху по-доброто използване на съществуващите средства.
 - 2) ЕИСК вижда в координирането на финансовите средства за изпълнение на поставените цели подобрение, което, благодарение на постоянно преразглеждане, ще позволи появата на нови възможности за финансиране. Той препоръчва създаването на специален фонд.
 - 3) Стратегията не налага промени в законодателството на ЕС, тъй като то се отнася за 27-те държави-членки, а не само за един макрорегион; въпреки това ЕИСК, както вече беше отбелязал в становището си относно стратегията за Балтийско море¹, препоръчва да се укрепят ресурсите на Комисията, за да се гарантира адекватна подкрепа на стратегията.

¹ ОВ С 339/07 от 14.12.2010 г., стр. 29.

- 4) ЕИСК счита, че при необходимост промените биха могли да бъдат направени от заинтересованите страни в процеса на териториално сътрудничество, подсилено на регионално, национално или друго равнище, за да бъдат отчетени някои специфични цели.
- 5) Със стратегията не се създават допълнителни структури, които да са коренно различни от познатите понастоящем в ЕС. Изпълнението на стратегията се осъществява от нови за региона координационни структури и от съществуващи организации, чието взаимно допълване трябва да се използва в максимална степен.
- 6) ЕИСК смята, че административните задължения следва да бъдат намалени във възможно най-голяма степен. Следва да се създаде група от изследователи, която да анализира и разгледа в научен план въпросите, свързани със стратегията за региона на река Дунав. Трябва да се създаде система от стипендии, за да се подпомогне работата на тази група.

2. Стратегия на Европейския съюз за региона на река Дунав: общи бележки

- 2.1 ЕИСК отбелязва, че регионът на река Дунав чувствително се е променил и днес речният басейн в голямата си част е пространство на Европейския съюз. Налице са нови перспективи, за да се отговори на предизвикателствата и да се извлече полза от потенциала на региона. Възможно е да се засили социално-икономическото развитие, конкурентоспособността, управлението на околната среда, както и енергоспестяващият растеж, модернизиранието на сигурността и на транспортните коридори.
- 2.2 Целта на стратегията² е, посредством изготвянето на рамка за дългосрочно сътрудничество в широк спектър от дейности, да развие социалната култура и огромния икономически потенциал на региона и да подобри екологичните условия.
- 2.3 ЕИСК счита, че стратегията на Европейския съюз за региона на река Дунав е призвана да играе първостепенна роля в подобряването на устойчивия транспорт, взаимосвързаността на енергийните системи, защитата на околната среда, запазването на водните ресурси и динамизирането на бизнес климата. ЕИСК също така е съгласен, че тази стратегия ще внесе нова добавена стойност, като следи за последователността между различни политически области и за активното сътрудничество между участващите държави и като определя интегриран подход за устойчивото развитие.

²

Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите – Стратегия на Европейския съюз за региона на река Дунав (SEC(2010) 1489 окончателен), (SEC(2010) 1490 окончателен), (SEC(2010) 1491 окончателен).

- 2.4 Регионът на река Дунав е историческо, социално, икономическо и функционално пространство, чиито граници са очертани от речния басейн. Стратегията разширява този подход и дава възможност приоритетите да бъдат разглеждани по интегриран начин. В този контекст е необходимо да се установи връзка между жителите на региона, техните мнения и потребности. До 2020 г. всички граждани на региона следва да разполагат на място с по-добри перспективи по отношение на висшето образование и заетостта и да се ползват от по-голям просперитет. Поставяйки устойчивото развитие в основата на своите приоритети, стратегията за региона на река Дунав ще може да допринесе до голяма степен за осъществяването на целите на стратегията „Европа 2020“.
- 2.5 ЕИСК изразява надежда, че в рамките на текущата финансова година, в отсъствие на нови финансираня за прилагането на стратегията, по-ефективното хармонизиране на програмите, прието от държавите от региона на река Дунав, ще допринесе за увеличаване на въздействието от 100-те милиарда, отделени за региона. Във връзка с това е важно да се идентифицират възможностите за съчетаване на усилията и необходимите компромиси, например разработване на свръхмодерни екологосъобразни технологии, полагане на усилия за постигане на по-добра съгласуваност между политиките и осигуряване на финансиране за подобряване на крайните резултати и преодоляване на разпокъсаността.
- 2.6 ЕИСК подчертава, че, предвид настоящите икономически обстоятелства, следва да се избере ограничен брой проекти с оглед рационализация и да бъде осъществен анализ на ефективността. За да бъде укрепено икономическото и финансово сътрудничество, са необходими конкретни мерки и въвеждането на съответните гаранции между заинтересованите страни.
- 2.7 ЕИСК не изключва възможността на политическо равнище да се наложи планираната стратегия за река Дунав да бъде изпълнена под формата на процес, който предполага гъвкавост по време на прилагането, както и редовно преразглеждане, а при необходимост – и отпускане на допълнителни финансови и други ресурси.
- 2.8 Според ЕИСК съответствието със законодателството и действията на Съюза е в сърцевината на стратегията. Следва да бъдат полагани постоянни усилия за запълване на пропуските в прилагането и за премахване на практическите и организационните трудности, които са причина за недостатъчните резултати. „Засиленото териториално измерение“ ще допринесе за постигане на по-добра координация, за появата на организационни принципи за координацията в регламентите на Съюза и за прилагане на практика на правните задължения на Съюза, по-специално по отношение на единния пазар и околната среда. То би могло да предшества установяването на „засилено сътрудничество“.

- 2.9 ЕИСК настоява стратегията на Европейския съюз за региона на река Дунав да стане част от стратегията „Европа 2020“, която е водещият ангажимент на Съюза за иновационен, устойчив и приобщаващ растеж. Това би могло да се превърне в прецедент и за други регионални стратегии.
- 2.10 ЕИСК е съгласен, че регионалното сътрудничество в региона на река Дунав допринася за постигането на петте основни цели на стратегията „Европа 2020“, а именно: насърчаване на заетостта, подобряване на условията за иновации и научноизследователска и развойна дейност, и в частност - за разпространение на нововъзникващите технологии, постигане на свързаните с изменението на климата и енергията цели, подобряване на образователното равнище, както и насърчаване на социалната интеграция, по-специално чрез намаляване на бедността и справяне със свързаните със застаряването на населението предизвикателства.
3. **Стратегия на Европейския съюз за региона на река Дунав: послания, предизвикателства и проблеми**
- 3.1 Настъпилите през 1989 г. повратни промени в Централна Европа доведоха до коренна трансформация на обществото. Ситуацията налага внимателен подход, тъй като регионът на река Дунав включва държави-членки, които са се присъединили към Съюза по различно време, страни кандидатки и трети страни. ЕИСК отбелязва, че по-голямата част от тези страни са изправени пред сходни проблеми, но не разполагат с еднакви ресурси. Обменът на добри административни практики е важен, за да се гарантира безопасността и сигурността на региона и да се укрепи интеграцията му в Съюза.
- 3.2 Що се отнася до региона на река Дунав, ЕИСК отделя специално внимание на крайните различия в икономически, социален и териториален план, които характеризират региона. Поразителни са разликите между най-конкурентоспособните и най-бедните региони, между най-високо квалифицираните и най-необразованите слоеве от населението, между най-високите и най-ниските равнища на живот.
- 3.3 Изолираните общности (по-специално ромите, повечето от които живеят в региона) следва да могат да се възползват от възможностите, предоставени от стратегията „Европа 2020“. Различията в образователен и професионален план могат да бъдат преодолени. Регионът на река Дунав може да се превърне в сигурна и безопасна зона, в която проблемите, свързани с конфликти, изолираност и престъпност се решават по подходящ начин. Необходимо е да се установи връзка между жителите на региона, техните идеи и техните потребности. В становището си относно „Стратегия на Европейския съюз за региона на р. Дунав“³ ЕИСК вече препоръчва създаването на Дунавски бизнес форум, който да включва социалните и икономическите участници и който би могъл да бъде важен инструмент за сътрудничество, полезен за икономическото, социалното и териториалното сближаване в региона на река Дунав.

³ ОВ С 48/02 от 15.02.2011 г., стр.2.

3.4 Основните послания, съдържащи се в предложението за стратегия на Европейския съюз за региона на река Дунав, са, както следва:

- 1) стратегията е благотворна инициатива за консолидиране на интеграцията на региона в Европейския съюз;
- 2) държавите-членки и третите страни (включително страни кандидатки или потенциални кандидатки) поемат ангажимент на най-високо политическо равнище;
- 3) Комисията има ключова роля за улесняването на процеса;
- 4) съществуващите ресурси могат да бъдат използвани много по-ефективно за целите на стратегията;
- 5) чрез стратегията трябва да се постигнат видими и конкретни подобрения за региона и живеещите в него хора.

3.5 ЕИСК е съгласен, че стратегията за региона на река Дунав трябва приоритетно да даде отговор на основните предизвикателства, които съществуват:

- **Мобилност:** самата река Дунав е важен коридор от трансевропейската транспортна мрежа, чийто пълен капацитет не се използва. Необходимо е да продължи да се проучва как могат да бъдат отстранени срещаните физически и организационни (Белградска конвенция) затруднения по река Дунав, като се отчетат вземаните на национално равнище решения и нуждите на опазването на околната среда и природата. Освен това съществува необходимост от увеличаване на мултимодалността и от модернизиране и разширяване на инфраструктурата при транспортните възли, като например вътрешните пристанища. Според ЕИСК е изключително важно да бъдат подобрени условията за мобилност на работещите и да се гарантира свободното движение на услугите.
- **Енергетика:** цените в региона са високи като относителна стойност. В резултат на разпокъсаните пазари разходите са високи, а конкуренцията - ограничена. Нивото на енергийна сигурност в региона е ниско. Изключително важно е да се подобри енергийната ефективност, по-специално чрез спестяване на енергия и по-широко използване на възобновяеми енергийни източници. Държавите, които участват в изпълнението на стратегията, трябва да бъдат движеща сила при изготвянето на европейската политика за съседство, гарантираща енергийната сигурност.

- **Околна среда:** регионът на река Дунав е основен международен хидроложки басейн и екологичен коридор. Това изисква прилагането на регионален подход към опазването на природата, териториалното устройство и управлението на водите. Трябва да се подходи внимателно към обществените изисквания, както и да се проучи въздействието върху околната среда на транспортните мрежи, туристическите комплекси и новите енергопроизвеждащи мощности. Трябва да се има предвид програмата „Натура 2000“. Водните спортове и устойчивият воден туризъм, както и възпитанието в уважение към водата и природата са важни елементи, които трябва да бъдат отчитани при разработването на зелените коридори. **Рисковете** са значителни: в контекст, в който наводненията, засушаванията и случаите на промишлено замърсяване в малък и голям мащаб са чести явления, за целите на предотвратяването, подготвеността и ефективните ответни действия са необходими висока степен на сътрудничество и обмен на информация.
- **Социално-икономически въпроси:** регионът на река Дунав се характеризира с голямо културно и езиково разнообразие, но и със значителни социално-икономически различия. В него се намират някои от най-успешните региони на ЕС, но също и някои от най-бедните. Често липсват контакти и ефективно сътрудничество както във финансов, така и в институционален аспект. Делът на високообразованите хора в региона на река Дунав е по-нисък от средния за ЕС-27. Процентът на мобилност е висок и най-високообразованите лица често напускат региона в търсене на по-добри социално-икономически условия.
- **Сигурност, тежки престъпления и организирана престъпност:** наблюдават се трайни сериозни проблеми. Трафикът на хора и контрабандата на стоки са специфични проблеми в няколко държави. Корупцията подкопава общественото доверие и възпрепятства икономическото и социалното развитие.

3.6 ЕИСК е също на мнение, че перспективите пред региона на река Дунав са изключителни, независимо дали се отнася за търговските отношения, за капацитета за развитие на образователната система, която се опира на солидна общинска инфраструктура и ще отговаря на бъдещите нужди на пазара на труда, или за използването на този огромен потенциал, свързан с културните, етническите и социалните богатства на региона. Някоя друга река няма по бреговете си толкова прекрасни столици. Регионът разполага с изключителни туристически предимства. Същото се отнася и за използването на възобновяеми енергийни източници. Богатото екологично наследство на региона на река Дунав налага във всеки проект за развитие да бъде отделяно първостепенно място на критерия за устойчивост.

- 3.7 Дейностите, свързани с иновациите, туризма, информационното общество, институционалния капацитет и изолираните общности, ще доведат до положителни резултати, само ако се провеждат съвместно. ЕИСК е убеден, че ефективното подобряване минава през комуникацията и прозрачността, както и през координираното планиране, финансиране и изпълнение.
- 3.8 Неефективността на пазара поради вторични ефекти се проявява изключително явно в липсата на трансгранични инвестиции. Необходимо е да се изготвят и изпълнят по устойчив и ефективен начин големи проекти със споделяне на разходите и ползите.
- 3.9 Подходящи мрежи, вътрешни или свързани към други европейски или световни региони, са от основно значение за региона на река Дунав. Някоя зона не трябва да остане периферна. Подобряването на оста север-юг на ЕС и на достъпа до Средиземноморския басейн на страни без излаз на море ще засили сътрудничеството между ЕС и държавите, които не членуват в него. ЕИСК отново отправя предишните призови в тази насока на съвместните консултативни комитети с Румъния (2002 г., 2005 г.) и Македония (2010 г.). По отношение на транспортната и енергийната инфраструктура все още има много пропуски и несъвършенства, дължащи се на недостатъчен капацитет, недобро качество или лоша поддръжка. ЕИСК приканва Комисията и националните органи, привличайки за участие гражданското общество, да изготвят предложения за това как тези недостатъци и пропуски могат да бъдат отстранени или запълнени. Необходими са и по-добри връзки между хората, особено по линия на културата и туризма.
- 3.10 Екологичните ресурси са общо благо, което надхвърля границите и националните интереси на страните от региона. Всички тези ресурси се намират под все по-голяма заплаха от дейността на човека. Сътрудничеството е от основно значение, в противен случай добрите резултати, постигнати на дадено място, могат бързо да бъдат обезсмислени от липсата на необходимото внимание на друго. Съществуващите структури за сътрудничество трябва да се укрепват.
- 3.11 В стратегията⁴ е предложен **план за действие**⁵, за който страните и участниците трябва да поемат твърд ангажимент. В стратегията акцентът е поставен върху интегриран подход, основан на пространството и на съответните връзки между градските и селските райони. Справедлив достъп до инфраструктурите и услугите, както и сходни условия на живот ще допринесат за териториалното сближаване, което е ясна цел на Съюза.

4

Стратегията на Европейския съюз за региона на река Дунав е изложена в два документа: 1) съобщение на Европейската комисия до другите институции на ЕС и 2) план за действие, който придружава и допълва това съобщение.

5

Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите – Стратегия на Европейския съюз за региона на река Дунав (SEC(2010) 1489 окончателен), (SEC(2010) 1490 окончателен), (SEC(2010) 1491 окончателен).

- 3.12 В рамките на Плана за действие, Комисията, в сътрудничество с държавите-членки, регионите и другите заинтересовани страни, е посочила проектите⁶, които представляват непосредствени и конкретни предимства за жителите на региона и имат въздействие върху макрорегиона (или голяма част от него).
- 3.13 ЕИСК счита, че проектите следва да насърчават устойчивото развитие и да обхващат няколко региона или страни, да обединяват последователност и взаимодействия, като предлагат решения в полза на всички страни, и същевременно да бъдат реалистични (технически осъществими предложения, основани на приемливо финансиране).
- 3.14 ЕИСК подкрепя разпределението на основните въпроси в четири стълба, като всеки е съставен от приоритетни области и различни сфери на дейност, а именно:
- 1) *Създаване на връзки за региона на река Дунав* чрез подобряване на мобилността и мултимодалността, вътрешните водни пътища, сухоземните, железопътните и въздушните връзки, насърчаване на устойчивата енергия, насърчаване на дейностите в областта на културата и туризма и преките контакти между хората;
 - 2) *Опазване на околната среда в региона* чрез възстановяване и запазване на качеството на водите, управление на рисковете за околната среда, опазване на биологичното разнообразие, ландшафтите и качеството на въздуха и почвите;
 - 3) *Постигане на благосъстояние в региона* чрез развитие на обществото на знанието чрез научноизследователски, образователни и информационни технологии, чрез оказване на подкрепа за конкурентоспособността на предприятията, включително развитие на клъстери, чрез инвестиране в хора и умения;
 - 4) *Укрепване на региона на река Дунав* като институционалният капацитет и сътрудничеството се подобряват чрез съвместна работа с цел укрепване на сигурността и решаване на проблемите, свързани с организираната престъпност и тежките престъпления.

⁶

Да се насърчи идеята за Дунавски граждански форум, който ще бъде основата на участието на гражданското общество в стратегията.

3.15 Според ЕИСК регионът на река Дунав, който се развива и става по-проспериращ, трябва преди всичко да се стреми към координирано развитие на липсващите към момента транспортни оси и енергийни инфраструктури Север-Юг, както и на взаимосвързаните мрежи, позовавайки се на макрорегионалните интереси. ЕИСК препоръчва обаче създаването на план за опазване на водосборните басейни и притоците на Дунав в случай на развитие на самата река като транспортна ос. Една от целите на стратегията е обхващането в мрежа на МСП от страните от региона на река Дунав, като е предвидено премахване на препятствията пред сътрудничеството, разчитайки на зелената икономика, мрежите на научните изследователи и образованието, включително професионалното обучение.

4. Въпроси, свързани с финансирането, законодателството на ЕС и институционалните структури на Съюза

4.1 Целта на стратегията е да се използват по най-добрия начин наличните ресурси, като се съгласуват усилията, особено политиките и финансовите средства. Действията се допълват взаимно. Всички заинтересовани страни трябва да поемат своята отговорност. Чрез засилено териториално измерение ще се осигури интегриран подход и ще се насърчи по-добрата координация на секторните политики. Ще се допринесе за създаването и развитието в макрорегионален мащаб на европейските групи за териториално сътрудничество (ЕГТС).

4.2 ЕИСК счита, че работната група на високо равнище, която ще бъде създадена, за да определи нормативната уредба и основните въпроси, може да включва, редом с координаторите на приоритетни области, тази нова форма на институционализирано сътрудничество в макрорегионален мащаб, която би могла да бъде подкрепена и от законодателни промени, формулирани при необходимост в региона.

4.3 Стратегията се изпълнява чрез мобилизиране и съобразяване на наличните финансови средства с нейните цели – по целесъобразност и в съответствие с общите рамки. Голяма част от средствата вече са били предоставени чрез различни програми на ЕС (напр. 100 млрд. евро бяха деблокирани от структурните фондове за периода 2007-2013 г., както и значителни средства по инструмента за предприсъединителна помощ и европейския инструмент за съседство и партньорство).

4.4 ЕИСК подчертава, че преразпределението на ресурсите следва да се извършва единствено на базата на анализ на ефикасността, удостоверяващ, че средствата, отклонени от други области, ще бъдат от полза за цялото общество.

- 4.5 ЕИСК смята, че е важно да се отдели специално внимание на финансовите средства, като се комбинират субсидии и заеми. Могат да бъдат привлечени също така и национални, регионални и местни ресурси. Важно е да се осигури достъп до финансирането от различен произход, по-специално от публични и частни източници, които не оперират на равнище ЕС. Когато се говори за финансиране, трябва, освен да се следи за по-ефективното използване на ресурсите, да бъде отделено внимание и на разпределянето на риска.
- 4.6 ЕИСК счита, че координацията на областите на дейност следва да се осъществява от Комисията, а координацията на всяка приоритетна област е задача на държавите-членки, като те се консултират с Комисията, както и със съответните агенции и регионални организации
- 4.7 ЕИСК твърдо вярва, че изпълнението на действията е отговорност на всички – на национално, регионално, общинско и местно равнище. Действията (които определят поставените цели) трябва да се превърнат в конкретни проекти (подробни, управлявани от ръководител на проекта, с определен график и финансиране).
- 4.8 ЕИСК изразява надежда, че стратегията ще предостави устойчива рамка за стратегическа интеграция и за последователно развитие на региона на река Дунав, като определи приоритетните действия, които да превърнат региона на река Дунав в регион на ЕС с поглед към 21-ви век. Стратегията трябва да бъде съпътствана от значителни усилия, информационни действия и реклама в достатъчно количество, за да може нейните цели да бъдат широко разпространени и изпълнени на практика.

Брюксел, 16 юни 2011 г.

Председател
на
Европейския икономически и социален
комитет

Staffan Nilsson

N.B.: Следва приложение.

ПРИЛОЖЕНИЕ

към

СТАНОВИЩЕТО

на Европейския икономически и социален комитет

Следното изменение беше отхвърлено от пленарната сесия, но получи поне една четвърт от подадените гласове:

Параграф 3.8 – Изменение 4, внесено от г-н Ribbe

Параграф 3.8 се изменя, както следва:

„Неефективността на пазара поради вторични ефекти се проявява изключително явно в липсата на трансгранични инвестиции. ~~Необходимо е да се изготвят и изпълнят по устойчив и ефективен начин големи проекти със споделяне на разходите и ползите.~~“

Изложение на мотивите

- 1.) Със сигурност в региона на река Дунав са задължително необходими „големи проекти“, но остава неясно, какво точно се разбира под големи проекти. Тъй като в параграф 3.9 обаче се споменава конкретно за такъв голям, та дори мегапроект, ЕИСК би трябвало да бъде предпазлив и да не поражда впечатлението, че според него именно големи проекти – като посочения в параграф 3.9 – стимулират развитието.

По-скоро именно малките и средните проекти са подходящи за създаването на нови работни места при едновременно спазване на целите на устойчивостта и околната среда. Така например в България понастоящем са въведени ограничения за разширяването на добива на възобновяеми енергии, тъй като енергийните мрежи не са достатъчни. От полза биха могли да бъдат инвестиции за прилагане на нови енергийни концепции, но тук вероятно не се има това предвид.

- 2.) Не е ясно какво искат да кажат съдокладчиците като отбелязват, че „разходите и ползите“ трябва да бъдат споделени. Кой трябва да поеме разходите за големи проекти, кой и как смята да сподели ползите?

Резултат от гласуването:

За: 68

Против: 71

Въздържали се: 26